

Ocena zasobów pomocy społecznej

- 2016 rok

Autorzy:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Lubartowie

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	12
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	15
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	17
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	22
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	23
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	24
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	24
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	26
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	27
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	28
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	28
10.2	KOSZTY	31
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	31
10.4	POWODY PRYZNANIA POMOCY	32
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	33
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	34
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	35
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	36
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	36
11	Wnioski końcowe	40

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 930) gminy, powiaty oraz samorząd województwa mają obowiązek przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej. Organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego przedstawiają co roku, w terminie do dnia 30 kwietnia odpowiednio radom gmin, radom powiatów, a do dnia 30 czerwca sejmikom województw właściwych jednostek samorządu terytorialnego, ocenę zasobów pomocy społecznej.

W bieżącym roku ocena zasobów pomocy społecznej dla Gminy Miasto Lubartów przygotowana została po raz szósty przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie w oparciu o narzędzie opublikowane w wersji elektronicznej w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Dokument ten zawiera szczegółowe informacje dotyczące gminnych zasobów, w tym infrastruktury, kadry, organizacji pozarządowych i nakładów finansowych ponoszonych na pomoc społeczną. Wskazuje również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz rozkład ilościowy.

Zakres wymaganych do uzupełnienia informacji za 2016 r. obejmuje w szczególności zadania realizowane przez MOPS i przeznaczone na ten cel środki finansowe, a także strukturę organizacyjną jednostki. W szerokim zakresie wskazuje na rodzaj lokalnych problemów społecznych - powodów ubiegania się o pomoc. Informacje dotyczące infrastruktury miasta obejmują liczbę placówek edukacyjnych, głównie żłobków i przedszkoli; mieszkań komunalnych i socjalnych, a także klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia określają rodzaj i typ organu prowadzącego daną instytucję. Dodatkowo, zamieszczone w części końcowej wskaźniki obrazują stan posiadanych zasobów pomocy społecznej przez miasto.

W celu uzupełnienia danych za 2016 r., zwrócono się do poszczególnych jednostek i wydziałów organizacyjnych Urzędu Miasta Lubartów o przekazanie własnych informacji w zakresie podejmowanych zadań zawodowych, powiązanych z pomocą społeczną. Jednocześnie wskazano na możliwość przedstawienia rekomendacji w opisie. Zawarte sugestie, potrzeby, ewentualne uwagi dotyczące gminnych zasobów pomocy społecznej, mogą być uwzględnione m.in. przy planowaniu budżetu, inwestycji, dodatkowej kadry itp. na kolejne lata, w zakresie szeroko rozumianej lokalnej polityki społecznej.

Dane przedstawione w prognozie na rok 2017 i lata kolejne, zawierają przewidywany plan realizacji zadań opisanych w ozps; część z nich zasilona jest danymi na poziomie roku ubiegłego. Ocena zasobów pomocy społecznej stanowi aktualną bazę danych, dotyczącą posiadanych zasobów pomocy społecznej na terenie miasta.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Informacje o sytuacji demograficznej i społecznej przygotowano w oparciu o dane statystyczne: GUS, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie, Urzędu Miasta Lubartów - Wydziału Spraw Obywatelskich i Urzędu Stanu Cywilnego, Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, Wydziału Finansowego oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Lubartowie.

Corocznie liczba mieszkańców miasta maleje, na co wskazują dane liczbowe, określające stan ludności miasta oraz strukturę wiekową lubartowian. Corocznie zauważalny jest spadek liczby osób w wieku 18-59 lat oraz wzrost liczby mieszkańców w wieku 60 lat i więcej. Największy odsetek lubartowian stanowią osoby w wieku produkcyjnym (K-18-59, M-18-64), a najmniejszy w wieku 0-17 lat.

(UWAGA: dane demograficzne dotyczące roku 2016 zostały automatycznie zasilone danymi statystycznymi GUS, w których uwzględniono mieszkańców miasta przebywających w Lubartowie na pobyt czasowy. Dane te różnią się od rzeczywistych danych podawanych przez Wydział Spraw Obywatelskich UM Lubartów. Faktyczny stan mieszkańców miasta (wraz z pobytem

czasowym) zamieszczono w kolumnie pn.: Rok po ocenie, z uwagi na brak możliwości modyfikacji danych w kolumnie pn.: Rok oceny).

W roku 2016 można zaobserwować zmniejszenie się liczby bezrobotnych mieszkańców miasta, w tym, liczby osób długotrwale bezrobotnych. Stopniowo od kilku lat zmniejsza się liczba osób z uprawnieniami do zasiłku.

Dane dotyczące infrastruktury społecznej zawierają zasoby mieszkań komunalnych oraz socjalnych miasta i związany z tym proces ubiegania się o taki rodzaj lokali przez mieszkańców Lubartowa. Zasilone dane wskazują na spadek liczby wniosków złożonych na mieszkania komunalne i jednocześnie mniejszą, w stosunku do roku ubiegłego, liczbę osób ubiegających się o mieszkania socjalne.

W obrębie infrastruktury edukacyjnej, wskazano głównie placówki oświatowe – przedszkola, utworzone i finansowane przez miasto, także prywatne. W zasobach gminy wyszczególniono jeden oddział żłobkowy z liczbą 25 miejsc, który umiejscowiony jest w Przedszkolu Miejskim Nr 4. W ub.r. nie było przypadku nieprzyjęcia dziecka zarówno do oddziału żłobkowego, jak i do przedszkola.

Uzupełniając wiersz *Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży- ogółem* (pkt 25), wskazano placówki dzienne prowadzące przyszkolne i pozaszkolne świetlice dla dzieci tj. przy szkołach podstawowych nr 1, 3 i 4, Świetlicę Środowiskową dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych działającą przy MOPS w Lubartowie oraz Świetlicę „Promyk” funkcjonującą przy Stowarzyszeniu Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie.

W infrastrukturze Klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów (pkt 28), uwzględniono:

1. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Lubartowie;
2. Klub Złotego Wieku w Lubartowie;
3. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lubartowie;
4. Klub Seniora i Osoby Niepełnosprawnej AGE.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	22 543	22 463	22 369	22 237	22 230
KOBIETY						
Ogółem	2	11 780	11 774	11 734	11 777	11 770
Wiek 0-17	3	1 987	1 962	1 973	1 986	1 986
Wiek 18-59	4	7 054	6 924	6 706	6 822	6 822
Wiek 60 lat i więcej	5	2 739	2 888	3 055	2 969	2 962
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	10 763	10 689	10 635	10 460	10 460
Wiek 0-17	7	2 042	2 034	1 974	1 983	1 983
Wiek 18-64	8	7 615	7 468	7 359	7 230	7 230
Wiek 65 lat i więcej	9	1 106	1 187	1 302	1 247	1 247
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 363	1 212	1 078	1 078	1 078
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	820	723	684	684	684
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	184	138	115	115	115
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	191	232	191	191	191

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	13	18	15	15	15
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	50	48	37	37	37
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	32	42	30	30	30
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	2	1	1	1	1
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	1	1	1	1	1
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	21	25	25	25	25
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	22	12	11	12	12	12
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	1 135	965	1 101	1 200	1 200
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	24	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	25	5	5	5	5	5
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	26	3	3	3	3	3
Pozaszkolne	27	2	2	2	2	2
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	28	4	4	4	4	4
Liczba hospicjów	29	1	1	1	1	1
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	30	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Informacje ujęte w rozdziale trzecim dotyczą klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubartowie. Wskazują one na osoby i rodziny, którym udzielono pomocy oraz wsparcia; określają liczbowo zakres powodów ubiegania się o pomoc społeczną; przedstawiają wybrane kategorie świadczeniobiorców oraz uzupełniają dane w zakresie liczby i rodzaju pobieranych świadczeń z pomocy społecznej. Przedstawione dane wskazują na nieznaczny spadek w 2016 r. (w stosunku do roku poprzedniego o 18 os.), liczby osób i rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia, przy jednoczesnym spadku osób i rodzin, którym przyznano świadczenie. Wynika to z sytuacji, w której rodziny zgłaszające się po pomoc, wymagają szerszego spektrum wsparcia dla całej rodziny, głównie w formie pracy socjalnej.

Jednocześnie liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w 2016 r. zmniejszyła się o 11 os. w stosunku do 2015 roku.

Najliczniejszą grupę klientów w 2016 r. stanowiły osoby w wieku produkcyjnym, zaś najmniej liczną - w wieku poprodukcyjnym.

W 2016 r. najczęstszymi powodami ubiegania się o wsparcie ośrodka pomocy społecznej było: ubóstwo – 361 rodzin (58,32% rodzin obejmowanych pomocą społeczną); długotrwała choroba – 324 (52,34%); bezrobocie – 323 (52,18%); niepełnosprawność – 249 (40,23%); bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 125 (20,19%); przemoc w rodzinie – 71 (11,47%); alkoholizm – 67 (10,82%); potrzeba ochrony macierzyństwa – 62 (10,02%).

Z pomocy korzystały również rodziny, w których występowały: bezdomność – 14 (2,26%); trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 12 (1,94%); narkomania – 2 (0,32%); zdarzenie losowe – 2 (0,32%) oraz sieroctwo – 1 (0,16%)

Ustawowym obowiązkiem ośrodków pomocy społecznej jest wykonywanie pracy socjalnej rozumianej jako działalność ułatwiająca jednostkom, grupom, środowiskom adaptację w zmieniających się warunkach życia poprzez organizowanie dostępu do całego systemu usług, umożliwiających w ostatecznym efekcie samodzielność życiową i godne uczestnictwo w życiu społecznym. Głównym realizatorem pracy socjalnej jest pracownik socjalny, który już przy pierwszej wizycie, podczas przeprowadzania wywiadu środowiskowego analizuje wraz z klientem jego sytuację, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania występujących problemów, udziela porad, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby mu w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych. Ponadto, podejmuje szereg działań zmierzających do zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klienta, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, osób zaburzonych psychicznie, z problemem alkoholowym; działa na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, zapewnienia/uzyskania niezbędnych środków materialnych osób znajdujących się w niedostatku.

W roku 2016 zostało zdiagnozowanych 619 środowisk, w których przeprowadzono 2.591 wywiadów środowiskowych, w tym dla innych jednostek 102 wywiady. Pracę socjalną prowadzono z 1.232 osobami.

W 2016 roku pracownicy socjalni podejmowali pracę ukierunkowaną na rozwiązywanie wskazanych niżej problemów:

- **bezdomności** – pracą socjalną objęto 14 osób; Podejmowane działania dotyczyły: udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, w tym, skomplikowanych sytuacji rodzinnych i mieszkaniowych; nawiązania kontaktu z rodziną podopiecznego w celu ustalenia możliwości pomocy; motywowania do zmiany postawy i trybu życia, zadbania o swój wizerunek, podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione od alkoholu; przedstawienia propozycji umieszczenia w placówkach oferujących całodobowe usługi socjalne; motywowania klientów do zmiany postawy i trybu życia; skierowania do schroniska; pomocy finansowej na zabezpieczenie niezbędnych potrzeb, w tym pomocy w dokonaniu zakupu niezbędnej odzieży, współpracy z placówkami służby zdrowia; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych; rozeznania sytuacji osób bezdomnych w związku z zagrożeniem wynikającym z negatywnych skutków zimy; współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami; udział i lokalna koordynacja ogólnopolskiej akcji badania liczby osób bezdomnych;

- **bezrobocia** – pracą socjalną objęto 323 osoby; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w pozyskiwaniu informacji o aktualnych ofertach pracy w PUP, motywowania do podejmowania pracy; wskazywania możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia zawodowe, kursy; poradnictwa dotyczącego sposobu poszukiwania pracy; kierowania do udziału w dostępnych szkoleniach, kursach, korzystania z pomocy doradcy zawodowego; podejmowania pracy socjalnej w oparciu o kontrakt socjalny;

- **niepełnosprawności** – pracą socjalną objęto 249 osób; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy w ustaleniu uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w tym rentowego; poradnictwa w zakresie uzyskania dostępu do świadczeń zdrowotnych, pomocy w uzyskaniu dostępu do pomocy środowiskowej; rozmów wspierających na temat stanu zdrowia; objęcia chorego wsparciem psychologicznym; współpracy ze służbą zdrowia, lekarzami rodzinnymi, specjalistami, pielęgniarkami; informowania o przysługujących uprawnieniach np. przy likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych, technicznych; informowania i zachęcanie do

udziału w projektach realizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym, w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwości zatrudnienia; pomocy finansowej w dofinansowaniu kosztów zakupu leków;

- **długotrwałej lub ciężkiej choroby** – pracą socjalną objęto 324 osoby; Podejmowane działania dotyczyły: pomocy finansowej na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów leczenia; wskazania możliwości uzyskania pomocy medycznej poprzez prowadzenie rozmów o charakterze informacyjnym i doradczym; współpracy ze służbą zdrowia w zorganizowaniu pomocy medycznej oraz opieki hospicyjnej (zamawianie wizyt lekarskich dla osób samotnych, wzywanie pogotowia ratunkowego, wspólne wizyty pracownika socjalnego z lekarzem u chorych podopiecznych); motywowania do systematycznego leczenia, w tym odwykowego; organizowania usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych; wskazywania placówek sprawujących opiekę nad osobami przewlekle chorymi; motywowania do podejmowania leczenia; udzielania wsparcia emocjonalnego osobie chorej oraz członkom rodziny; organizowania pomocy w uzyskaniu prawa do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych; prowadzenia edukacji w zakresie profilaktyki i higieny zdrowia psychicznego;

- **potrzeby ochrony macierzyństwa** – pracą socjalną objęto 62 rodziny; Podejmowane działania dotyczyły: motywowania do systematycznego kontrolowania rozwoju małego dziecka, przestrzegania wizyt i zaleceń lekarskich; wsparcia finansowego na zakup odzieży dziecięcej, artykułów higienicznych i środków do pielęgnacji dziecka; pomocy w zabezpieczeniu podstawowych potrzeb rodzin wychowujących dzieci; przekazywania informacji o warunkach uzyskania świadczeń rodzinnych i wychowawczych, w tym pomocy po urodzeniu dziecka; wsparcia pedagoga, psychologa w przypadku problemów wychowawczych występujących w rodzinie; informowania o programach wspierających rodzinie, dostępnej pomocy finansowej, rzeczowej i instytucjonalnej;

- **przemocy** – pracą socjalną objęto 71 środowisk rodzinnych; Podejmowane działania dotyczyły: realizacji indywidualnych planów pomocy ustalanych w ramach procedury „Niebieskie Karty” i pracy w grupach roboczych, do których pracownicy socjalni zostali oddelegowani; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej osób dotkniętych problemem przemocy; wzmacniania świadomości praw osobistych osób dotkniętych przemocą, monitorowania ich sytuacji bytowej, rodzinnej, organizowania wsparcia wielopoziomowego; nawiązania współpracy z policją, kuratorami sądowymi; wskazania poszkodowanym członkom rodziny możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w ramach pracy Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego oraz Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Lubartowie;

- **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych** – pracą socjalną objęto 125 rodzin; Podejmowane działania dotyczyły: rozwijania umiejętności opiekuńczo-wychowawczych poprzez wskazanie i umożliwienie uzyskania wsparcia ze strony specjalistów (pedagoga i psychologa) z Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego; tworzenia warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, utrzymywania więzi i pozytywnych relacji rodzinnych; współpracy z kuratorami rodzinnymi, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, pedagogami szkolnymi; monitorowania sytuacji socjalno-bytowej, zdrowotnej, opiekuńczej, wychowawczej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym; pomocy w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinie i środowisku sąsiedzkim, budowania sieci wsparcia społecznego, edukacji np. racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi, stosowania właściwych metod wychowawczych, sposobu spędzania wolnego czasu; edukacji zdrowotnej prowadzonej zarówno w stosunku do dzieci jak i osób dorosłych m.in. w zakresie uzależnień od alkoholu; wsparcia finansowego w formie świadczeń pieniężnych i rzeczowych przeznaczonych na pokrycie kosztów posiłków dla dzieci w szkołach i przedszkolach; mobilizowania do wykorzystania uprawnień z zakresu świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych; wskazywania możliwości uczestniczenia dzieci w zajęciach prowadzonych w świetlicach środowiskowych i innych placówkach rozwijających zainteresowania dzieci; ukierunkowania działań na poprawę warunków mieszkaniowych, pomocy w wyposażeniu lokali mieszkalnych, pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego;

- **trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego** – pracą socjalną objęto 12 osób; Podejmowane działania dotyczyły: wsparcia w zakresie nabycia uprawnień do świadczeń społecznych oraz z funduszu postpenitencjarnego; motywowania do nabycia statusu osoby bezrobotnej i udziału w szkoleniach zawodowych; utrzymania abstynencji alkoholowej i podejmowaniu leczenia odwykowego; udzielenia pomocy w nabyciu uprawnień do świadczeń z pomocy społecznej; poradnictwa socjalnego i psychologicznego; pomocy w integracji ze środowiskiem, edukowania w zakresie przestrzegania przepisów prawa i zasad współżycia

społecznego eliminującego prawdopodobieństwo powrotu do zakładu karnego; poprawy relacji rodzinnych;

- **alkoholizmu** - pracą socjalną objęto 67 osób; Podejmowane działania dotyczyły: wnioskowania do MKRPA o objęcie leczeniem odwykowym; motywowania do podjęcia działań w celu rozwiązania problemu uzależnienia od alkoholu m.in. do uczestnictwa w grupach wsparcia; współdziałania z instytucjami/stowarzyszeniami wspierającymi osoby uzależnione; monitorowania przebiegu leczenia; wsparcia psychologicznego; udostępnienia informacji o placówkach leczniczych i terapeutycznych; zaspokajania potrzeb bytowych osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnienia, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy rzeczowej w formie: bonów, żywności, posiłków, zakupu opału, pokrycia należności za wynajem lokalu, monitorowania właściwego wykorzystania przyznanej pomocy;

- **narkomanii** – pracą socjalną objęto 2 osoby; Podejmowane działania dotyczyły: rozmów mobilizujących do podjęcia specjalistycznego leczenia; zabezpieczenia niezbędnych potrzeb bytowych w ramach pomocy społecznej oraz wsparcia specjalistycznego w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego przy MOPS w Lubartowie;

- **zdarzenia losowego** – pracą socjalną objęto 2 osoby; Podejmowane działania dotyczyły: udzielenia wsparcia finansowego dwóm osobom po pożarze budynków mieszkalnych. W jednym z gospodarstw mieszkanie uległo całkowitemu spaleniu – udzielono pomocy na zakup niezbędnych przedmiotów i możliwości usunięcia pozostałości po pożarze. W drugim przypadku udzielono wsparcia na remont pomieszczeń mieszkalnych, które uległy zniszczeniu podczas pożaru.

W efekcie prowadzonej pracy socjalnej z osobami i rodzinami, udało się:

- skierować 18 osób do udziału w szkoleniach w celu podniesienia kwalifikacji lub przekwalifikowania zawodowego, doskonalenia posiadanych umiejętności a następnie odbycia stażu w zakresie zdobytych umiejętności w ramach realizowanych projektów;
- 54 osobom podjąć pracę;
- usamodzielnic się 91 osobom w wyniku: podjęcia pracy zarobkowej, założenie działalności gospodarczej, nabycia uprawnień do świadczeń z zabezpieczenia społecznego i innych; W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, pracownicy socjalni zawierali kontrakt socjalny, który miał zwiększyć efektywność prowadzonej pracy socjalnej. W ub.r. w oparciu o kontrakt była prowadzona praca socjalna z 25 osobami.

Jedną z form pomocy udzielanej mieszkańcom miasta są usługi, świadczone dla osób wymagających wsparcia ze względu na wiek, chorobę czy niepełnosprawność.

Obejmują one:

- usługi opiekuńcze jako pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2016 r. usługami opiekuńczymi objęto 76 osób;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności. Zakres tych usług obejmuje: uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia; pielęgnację – jako wspieranie procesu leczenia; rehabilitację fizyczną i usprawnienie zaburzonych funkcji organizmu; pomoc mieszkaniową; w wyjątkowych sytuacjach zapewnienie dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych. W 2016 r. specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objętych było 19 osób, w tym, specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 13 osób.

Łącznie pomocą w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2016 r. objęto 94 osoby, o 14 więcej w stosunku do roku 2015.

Klienci ops korzystają również z poradnictwa specjalistycznego. W strukturze MOPS działa Zespół Poradnictwa Specjalistycznego, w którym w 2016 r. zatrudniony był psycholog i specjalista pracy z rodziną. Pracownicy Zespołu świadczyli porady i udzielali wsparcia osobom i rodzinom, które miały trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Z pomocy merytorycznej specjalistów korzystają również pracownicy socjalni.

W 2016 r. w ramach:

- **poradnictwa psychologicznego** - odbywały się konsultacje indywidualne z klientami MOPS; prowadzono poradnictwo w zakresie problemów wychowawczych, uzależnienia, współzależnienia, a także problemów osobowościowych. Psycholog wraz z pracownikiem socjalnym uczestniczył w spotkaniach w miejscu zamieszkania osób wymagających wsparcia psychologicznego. Przeprowadzono konsultacje z pracownikami socjalnymi, podczas których udzielono merytorycznej pomocy w pracy z klientami ośrodka pomocy. Prowadzone były systematyczne spotkania o charakterze terapeutycznym; psycholog uczestniczył w posiedzeniach grup roboczych w ramach procedury „Niebieskie Karty”;

- **poradnictwa rodzinnego** - udzielano porad i wsparcia, podejmowano działania na rzecz osób i rodzin przeżywających trudności związane z pokonaniem życiowych kryzysów, w tym również w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Prowadzono indywidualne rozmowy, w wyniku których dokonywana była diagnoza klientów dotycząca ich pozycji i relacji w rodzinie. Wskazywano odpowiednie przesłanki budowania systemów trwałych więzi rodzinnych, postaw prawidłowej komunikacji skonfliktowanych stron i możliwości przewycięzania codziennych problemów. Łącznie w 2016 r. wsparciem w formie poradnictwa specjalistycznego objęto 131 rodzin, w których było 220 osób.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 145	1 160	1 141	1 141
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	818	787	732	732
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	468	469	458	458
Wiek 0-17	4	247	223	183	183
Wiek produkcyjny *	5	465	450	420	420
Wiek poprodukcyjny **	6	106	114	129	129
Liczba rodzin	7	560	553	544	544
Liczba osób w rodzinach	8	1 229	1 188	1 076	1 079
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	475	443	402	402
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	276	272	262	262
Wiek 0-17	11	122	109	81	81
Wiek 18-59	12	265	244	214	214
Wiek 60 lat i więcej	13	88	90	107	107
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	343	344	330	330
W tym: osoby długotrwale korzystające	15	192	197	196	196
Wiek 0-17	16	123	114	102	102
Wiek 18-64	17	202	206	206	206
Wiek 65 lat i więcej	18	18	24	22	22
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	508	487	461	461
Liczba rodzin	20	492	481	452	452
Liczba osób w rodzinach	21	1 096	1 062	911	911

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	362	358	322	322
Liczba rodzin	23	248	253	236	236
Liczba osób w rodzinach	24	713	695	591	591
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	588	575	568	568
Liczba rodzin	26	560	553	544	544
Liczba osób w rodzinach	27	1 229	1 188	1 076	1 076
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	376	324	361	361
Liczba osób w rodzinach	29	842	735	756	756
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	374	336	323	323
Liczba osób w rodzinach	31	962	842	747	747
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	266	259	249	249
Liczba osób w rodzinach	33	450	448	402	402
DLUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	256	327	324	324
Liczba osób w rodzinach	35	479	617	540	540
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH					
Liczba rodzin	36	135	139	125	125
Liczba osób w rodzinach	37	527	487	412	412
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	89	68	67	67
Liczba osób w rodzinach	39	135	112	95	95
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	4	3	2	2
Liczba osób w rodzinach	41	4	3	2	2
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	62	62	62	62
W TYM: WIELODZIECZNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	43	41	39	39
BEZDOMNOŚĆ					
Liczba rodzin	44	18	10	14	14
Liczba osób w rodzinach	45	18	10	14	14
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	11	15	12	12
Liczba osób w rodzinach	47	11	19	12	12
ZDARZENIA LOSOWE					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba rodzin	48	4	1	2	2
Liczba osób w rodzinach	49	8	1	2	2
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	1	2	1	1
Liczba osób w rodzinach	52	1	2	3	3
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	61	68	71	71
Liczba osób w rodzinach	54	205	218	192	192
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	63	68	82	142
Liczba świadczeń	57	23 827	29 726	34 217	59 323
Kwota świadczeń w złotych	58	203 148	260 134	317 194	549 950
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	4	5	6	13
Liczba świadczeń	60	2 404	2 488	4 796	10 372
Kwota świadczeń w złotych	61	22 766	24 249	49 090	106 160
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	17	15	13	16
Liczba świadczeń	63	18 733	18 646	19 112	24 062
Kwota świadczeń w złotych	64	239 168	237 550	243 487	306 546
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	94	96	131	131
Liczba osób w rodzinach	66	186	298	220	220
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	653	637	619	619
Liczba osób w rodzinach	68	1 478	1 364	1 232	1 232
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	1	2	0	0
Liczba osób w rodzinach	70	1	5	0	0
KONTRAKT SOCJALNY					
Liczba zawartych kontraktów socjalnych	71	29	20	25	45
Liczba osób ogółem objętych kontraktem	72	29	20	25	45
W tym: liczba osób objętych kontraktem w Klubie Integracji Społecznej	73	0	0	0	20

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

W 2016 r. wsparciem pomocy społecznej objęto 619 rodzin, w których były 1.232 osoby, co stanowi 5,62% ogółu mieszkańców Lubartowa.

Pomoc udzielana była w formie:

- **zasiłku stałego**, który przysługuje pełnoletniej osobie całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. W 2016 r. zasiłki stałe otrzymało 72 osoby samotne i 9 osób pozostających w rodzinie;
- **zasiłku okresowego** przysługującego w szczególności, ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. W 2016 r. pomocą w ww. formie objęto 275 osób, w szczególności z powodu: bezrobocia (232 os.), niepełnosprawności (28 os.) i długotrwałej choroby (15 os.);
- **zasiłku celowego** przyznawanego na zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw. W 2016 r. z tej formy pomocy skorzystało 279 osób;
- **realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”**, którego celem było wspieranie samorządów gminnych w realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym tj. dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom go pozbawionym. Program przewidywał również przyznanie świadczenia pieniężnego (zasiłków celowych) z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych. Łącznie tą formą pomocy objęto 808 mieszkańców Lubartowa. Pomocą w formie opłacania kosztów posiłków w przedszkolach, szkołach i DDPS objęto 256 osób, w tym 214 dzieci. Świadczenia pieniężne na zakup żywności otrzymało 329 osób;
- **schronienia**, którego udzielenie następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w schronisku, noclegowni lub innym miejscu do tego przeznaczonym. Ponieważ na terenie miasta Lubartowa nie ma ww. instytucji, osoby bezdomne, które nie miały zapewnionego schronienia (u rodziny, znajomych itp.), były kierowane do schroniska. W 2016 r. MOPS pokrył koszty pobytu w schronisku dla 1 osoby z terenu miasta Lubartowa;
- **kierowania i opłacania pobytu w domu pomocy społecznej** osoby wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osobę kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, po uzyskaniu zgody tej osoby, jej przedstawiciela ustawowego lub na podstawie postanowienia sądu o umieszczeniu bez zgody strony w dps. W 2016 r. MOPS dofinansował lub pokrył koszty pobytu w domach pomocy społecznej 18 osobom.

Analizując rodzaje i wysokość przyznawanych świadczeń z pomocy społecznej, najczęściej udzielaną pieniężną formą pomocy w 2016 r. był zasiłek celowy. Największe środki finansowe w ramach świadczeń niepieniężnych w 2016 r. wydatkowano na pokrycie pobytu mieszkańców miasta w domach pomocy społecznej (18 os.). Corocznie, mimo stałej liczby pensjonariuszy dps, wydatki gminy w tym zakresie rosną. Spowodowane jest to głównie wzrostem kosztów utrzymania w dps. W 2016 r. gmina dopłacała do pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej średnio 26.049 zł rocznie. Należy zaznaczyć, że MOPS kieruje do dps jedynie osoby wymagające całodobowej opieki, przy jednoczesnym braku możliwości zapewnienia usług w miejscu zamieszkania.

W zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej rodziny wymagające szczególnego wsparcia z uwagi na problemy opiekuńczo-wychowawcze obejmowane są opieką asystentów rodziny (pkt 61). W 2016 r. pod opieką dwóch asystentów rodziny (od grudnia trzech) znajdowały się 23 rodziny z dziećmi.

Gmina corocznie uczestniczy w kosztach związanych z przebywaniem dzieci z terenu miasta w pieczy zastępczej. W 2016 r. opłacano pobyt ośmiorga dzieci w sześciu rodzinach zastępczych: 4 spokrewnionych i 2 niezawodowych (pkt 64).

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2014	Rok 2015			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	86	83	81	84
Liczba świadczeń	2	878	843	818	844
Kwota świadczeń w złotych	3	395 588	389 480	421 353	434 709
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	76	74	72	75
Liczba świadczeń	5	797	769	730	754
Kwota świadczeń w złotych	6	366 577	361 068	391 128	403 987
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	10	9	9	9
Liczba świadczeń	8	81	74	88	90
Kwota świadczeń w złotych	9	29 011	28 412	30 225	30 722
ZASIŁEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	295	279	275	244
Liczba świadczeń	11	1 949	1 882	1 756	1 557
Kwota świadczeń w złotych	12	651 869	632 296	629 274	558 000
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	250	263	232	205
Liczba świadczeń	14	1 775	1 756	1 561	1 380
Kwota świadczeń w złotych	15	600 247	592 833	574 183	507 780
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	13	19	15	13
Liczba świadczeń	17	56	56	56	49
Kwota świadczeń w złotych	18	18 853	18 399	15 889	13 950
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	32	18	28	26
Liczba świadczeń	20	117	70	138	128
Kwota świadczeń w złotych	21	32 511	21 064	39 079	36 270
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	0	0	0
Liczba świadczeń	23	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0	0
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY OGÓŁEM					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba osób	28	464	452	413	429
Kwota świadczeń w złotych	29	577 024	531 453	453 802	471 501
W tym: ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	377	374	329	330
Liczba świadczeń	31	1 490	1 544	1 363	1 429
Kwota świadczeń w złotych	32	348 550	332 908	292 270	306 400
ZASIŁKI CELOWE PRZYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	310	280	256	260
Liczba świadczeń	36	32 400	36 035	28 643	31 893
Kwota świadczeń w złotych	37	131 717	145 367	123 938	138 000
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	274	239	214	220
Liczba świadczeń	39	28 440	30 409	22 637	25 395
Kwota świadczeń w złotych	40	104 957	102 756	79 958	89 700
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	310	280	256	260
Liczba świadczeń	42	32 400	36 035	28 643	31 893
Kwota świadczeń w złotych	43	131 717	145 367	123 938	138 000
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	300	254	214	220
Liczba świadczeń	45	28 440	30 409	22 637	25 395
Kwota świadczeń w złotych	46	104 957	102 756	79 958	89 700
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	3	2	1	2
Liczba świadczeń	48	234	348	332	553
Kwota świadczeń w złotych	49	3 831	8 178	7 802	13 000
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	1	2	0	1
Liczba świadczeń	54	1	2	0	1
Kwota świadczeń w złotych	55	2 798	3 934	0	2 500
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	19	20	18	19

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	57	187	214	194	204
Kwota świadczeń w złotych	58	384 394	472 864	468 887	495 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI					
Liczba osób	59	0	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)					
Liczba osób	60	0	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA					
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	18	24	23	23
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	2	3	1
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	22 643	21 954	19 905	29 483

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubartowie od 1 czerwca 2016 r. realizuje zadania w zakresie administracji rządowej, w ramach utworzonego Działu Świadczeń Socjalnych. Do 31 maja ub.r. ww. zadania były realizowane przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lubartów.

Poniżej przedstawiono zakres świadczeń realizowanych w 2016 r. zarówno przez przez Dział Świadczeń Socjalnych MOPS oraz Wydział Spraw Społecznych UM.

W tabelach dotyczących opłacania składek ubezpieczenia zdrowotnego (pkt 32-33), uwzględniono łącznie świadczeniobiorców świadczeń rodzinnych i zasiłku stałego z pomocy społecznej.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	1	653	801	703	700
Kwota świadczeń w złotych	2	1 720 157	1 701 051	2 038 976	2 077 921
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	3	58	73	79	97
Kwota świadczeń w złotych	4	58 000	73 000	69 977	97 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	5	155	180	162	180
Kwota świadczeń w złotych	6	155 000	180 000	162 000	180 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNCZE					
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	7	566	557	536	536
Kwota świadczeń w złotych	8	415 064	667 960	691 880	753 616
DODATEK DO ŚWIADCZENIA PIEŁĘGNACYJNEGO					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba świadczeń	9	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	10	0	0	0	0
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	4 283	4 144	4 013	4 049
Kwota świadczeń w złotych	12	655 299	634 032	613 989	619 497
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	1 166	1 114	996	971
Kwota świadczeń w złotych	14	178 398	170 442	152 388	148 563
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					
Liczba świadczeń	15	1 444	1 339	1 249	1 255
Kwota świadczeń w złotych	16	220 932	204 867	191 097	192 015
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	1 636	1 639	1 696	1 700
Kwota świadczeń w złotych	18	250 308	250 767	259 488	260 100
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	37	52	72	123
Kwota świadczeń w złotych	20	5 661	7 956	11 016	18 819
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUN CZY					
Liczba świadczeń	21	83	118	130	144
Kwota świadczeń w złotych	22	43 160	61 360	66 833	74 880
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	211	102	93	72
Kwota świadczeń w złotych	24	109 946	52 815	48 360	37 440
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	259	207	203	210
Liczba rodzin	26	180	170	157	151
Kwota świadczeń w złotych	27	1 424 567	1 405 827	1 226 209	1 165 175
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	266	266	239	257
Kwota świadczeń w złotych	29	408 898	358 510	388 187	420 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	118	130	131	149
Kwota świadczeń w złotych	31	12 870	16 438	16 881	19 203
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	110	112	124	131
Kwota świadczeń w złotych	33	56 032	76 561	83 663	88 200
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	46	46	56	50
Kwota świadczeń w złotych	35	113 896	156 435	182 524	197 096

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)				
Liczba osób	36	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH				
Liczba osób ogółem	38	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	39	0	0	0
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE				
Liczba osób	40	171	180	165
Kwota świadczeń w złotych	41	189 194	193 930	188 610

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

We wskazanych w ozps zasobach instytucjonalnych uwzględniono 2 ośrodki wsparcia funkcjonujące na terenie miasta tj. Dzienny Dom Pomocy Społecznej oraz Świetlicę Środowiskową dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych, wchodzące w strukturę organizacyjną MOPS w Lubartowie.

Wyodrębniono Klub Integracji Społecznej PO-MOC do KIS, który funkcjonuje w ramach działalności organizacji pożytku publicznego od 2012 roku w strukturze Stowarzyszenia Inicjatyw Lokalnych „SIL” w Lubartowie. KIS w 2013 roku został wpisany do rejestru klubów integracji społecznej, prowadzonych przez Wojewodę Lubelskiego oraz MPiPS. W 2016 r. wsparciem KIS objęto 20 osób.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM					
Liczba placówek	1	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	60	60	50	50
Liczba osób korzystających	5	101	97	90	90
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	7	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	335 451	444 822	360 572	362 000
W TYM (z wierszy 1-9):					
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY					
Liczba placówek	10	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	15	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	0	0	0	0	0
DZIEENNE DOME POMOCY						
Liczba placówek	19	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	30	30	30	30	30
Liczba osób korzystających	23	66	62	71	70	70
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	4	4	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	236 578	342 566	246 812	247 000	247 000
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOME DLA OSOB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	31	0	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	0	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	35	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	39	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	41	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	42	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	9	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM						
Liczba placówek	11	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	16	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	0	0	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM						
Liczba placówek	20	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA						
Liczba placówek	27	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	31	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO						
Liczba placówek	33	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	30	30	30	20	20
Liczba osób korzystających	37	35	35	35	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	3	3	3	3	3
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	98 873	102 256	113 759	115 000	115 000
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM						
Liczba placówek	40	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO						
Liczba placówek	47	X	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	53	X	X	X	X	X
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	54	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	60	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	1	1	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	63	30	20	20	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	1	1	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	152 000	82 000	82 000	82 000	82 000
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ						
Liczba placówek	66	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ						
Liczba placówek	72	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Kadrę jednostki organizacyjnej pomocy społecznej stanowią pracownicy MOPS, realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej w tym: Dziennego Domu Pomocy Społecznej i Świetlicy Środowiskowej dla Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych.

Strukturę stanowią n.w. samodzielne stanowiska pracy:

- dyrektor,
- zastępca dyrektora ds. pomocy środowiskowej;
- zastępca dyrektora ds. świadczeń i usług;
- radca prawny;
- starszy specjalista ds. analityczno-planistycznych, strategii i programów;

Działy:

- Pomocy Środowiskowej;
- Świadczeń Społecznych i Usług;
- Finansowo-Księgowy;
- Administracyjno-Kadrowy.

Łącznie w ozps uwzględniono 40 osób, zatrudnionych w 2016 roku w ramach ww. struktury. Nie uwzględniono natomiast 7 pracowników Działu Świadczeń Socjalnych, którzy wykonują zadania poza ustawą o pomocy społecznej.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	40	41	40	39	39
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	3	3	3
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	3	3	3
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	3	3	3
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	12	13	12	11	11
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	1	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	10	11	10	9	9
Wykształcenie średnie	8	2	2	2	2	2
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	2	2	2	2	2
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	1	1	1	1	1
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	26	26	25	25	25
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	17	17	16	16	16
Wykształcenie średnie	14	2	2	2	2	2
Inne	15	7	7	7	7	7

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	0	0	0	0
Staże	3	1	1	2	3

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W wydatkach zaplanowanych w budżecie na rok 2017 w rozdziale 85295 nie uwzględniono wydatków zaplanowanych na realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w wys. 445.500 zł, z uwagi na wprowadzenie nowego rozdziału 85230 Pomoc w zakresie dożywiania. Wydatki ww. za rok 2016 uwzględniono w rozdziale 85295 (w. 45, 46).

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone) W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	11 002 367	10 806 396	11 518 367	11 707 894	
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	4 446 804	4 451 935	5 003 199	10 380 398	
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	18 777	33 796	64 000	75 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	266 693	378 846	436 000	425 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	98 873	102 256	113 759	115 000	
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	0	0	0	9 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	9 000	
85202 - Domy pomocy społecznej	9	384 394	472 864	468 886	495 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	384 394	472 864	468 886	495 000	
85203 - Ośrodki Wsparcia	11	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	0	0	0	0	
85204 - Rodziny zastępcze	13	22 644	21 954	19 905	29 483	

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	22 644	21 954	19 905	29 483	
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	15	7 659	8 197	10 075	12 655	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	7 659	8 197	10 075	12 655	
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	17	53 439	78 415	100 128	119 944	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	53 439	78 415	100 128	119 944	
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	19	4 775 909	5 001 659	5 535 757	5 518 730	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	325 079	5 518 730	
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	21	56 032	76 575	83 664	88 200	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	22	33 010	32 815	62 295	88 200	
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	23	865 931	842 953	798 609	738 651	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	24	865 931	842 953	798 609	738 651	
85215 - Dodatki mieszkaniowe	25	408 898	401 949	405 068	427 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	0	0	219 581	427 000	
85216 - Zasiłki stałe	27	395 588	389 480	421 353	434 709	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	395 588	389 480	421 353	434 709	
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	29	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	30	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	31	1 701 616	1 792 945	1 839 317	2 153 318	
w tym: w budżecie OPS/PCPR	32	1 701 616	1 792 945	1 839 317	2 153 318	
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	33	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	35	442 316	497 684	560 681	856 496	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	37	8 098	8 255	9 935	10 790	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	8 098	8 255	9 935	10 790	
W tym (z wiersza 37): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	39	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0	0	
85232 - Centra Integracji Społecznej	41	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2014	Rok 2015		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85278 - Usuwanie skutków kłęsk żywiolowych	43	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	44	0	0	0	0	
85295 - Pozostała działalność	45	802 615	509 617	496 379	41 878	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	686 358	507 871	425 667	29 878	
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85305 - Żłobki	47	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0	0	
85306 - Kluby dziecięce	49	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0	0	
85307 - Dzienni opiekunowie	51	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0	0	
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	53	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0	0	
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	55	0	0	0	0	
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	56	0	0	0	0	
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	57	0	0	0	0	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	0	0	0	0	
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	59	528 026	52 279	80 000	74 000	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0	0	
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	61	263 732	238 928	188 610	198 040	
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	189 194	193 930	188 610	198 040	

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W tabeli pn.: Udział w konkursach organizowanych przez MPiPS, wskazano Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2016. Uwzględniono dwóch asystentów rodziny, zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie, których etaty współfinansowane były w ramach cyklicznego konkursu ogłaszanego przez MPiPS. Od grudnia 2016 roku zatrudniono trzeciego asystenta rodziny, który od stycznia 2017 roku przejął wsparcie nad 14 rodzinami w ramach asystentury.

W części dotyczącej programów osłonowych wyodrębniono wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego najubożsi mieszkańcy miasta mieli zapewniony posiłek lub otrzymywali świadczenia pieniężne na zakup żywności.

W prognozie na rok 2017 uwzględniono projekt zaplanowany do realizacji przez MOPS w Lubartowie, w związku z ogłoszonym konkursem przez Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie w ramach Działania 11.1 Aktywne włączenie z dofinansowaniem 85% kosztów realizacji projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE z EFS				
Liczba projektów	1	1	0	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	23	0	20
Łączna kwota środków EFS	3	205 716	0	61 805
W tym:				
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MPIPS				
Liczba konkursów	4	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	1	2	1
W tym:				
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)				
Liczba programów	6	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	7	763	654	590
W tym:				

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy społecznej, w 2016 r. zlecano realizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, wg procedur określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie.

W 2016 r. Gmina Miasto Lubartów ogłosiła również 4 otwarte konkursy ofert, obejmujące zadania o charakterze pożytku publicznego. Obszary, na które zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert i na które udzielono dotacji z budżetu miasta to:

- wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej, działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynek dzieci i młodzieży, turystyka i krajoznawstwo, rewitalizacja społeczna i kulturalna Rynku II oraz ochrona i promocja zdrowia, w tym działalność lecznicza;
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja, oświata i wychowanie;
- przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym;
- promocja Miasta Lubartów.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	2	2	2
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	1	1	1
Liczba zleceń / umów	3	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	452 662	498 948	856 496
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2014	Rok 2015		
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	0	0	0	0
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	185 131	235 885	282 342	443 790
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	227 531	263 063	294 041	412 706
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	12	12	10	11	10	9	9
liczba wszystkich pracowników socjalnych	14	14	12	13	12	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	86	86	83	85	83	82	82
Dynamika (%)	X	100	97	102	98	99	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	3	3	3	3	4	4	4
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	4	4	4	4	4	4	4

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	41	41	40	41	40	39	39
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	17	17	18	17	20	21	21
Dynamika (%)	5	X	100	106	94	118	105	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	2	2	2	2	2	2	2
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	14	12	13	12	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	14	14	17	15	17	18	18
Dynamika (%)	4	X	100	121	88	113	106	100

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	1	1	1	1	1	1	1
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	14	14	12	13	12	11	11
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	7	7	8	8	8	9	9
Dynamika (%)	4	X	100	114	100	100	113	100

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby	2018 potrzeby
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	43	44	41	42	42	42	42
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	14	12	13	12	11	11
liczba mieszkańców	2	22 654	22 543	22 543	22 463	22 369	22 237	22 230
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,24	1,24	1,06	1,16	1,07	0,99	0,99
Dynamika (%)	4	X	100	85	109	92	93	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 potrzeby / prognoza	2018 potrzeby / prognoza
liczba pracowników socjalnych	1	14	14	12	13	12	11	11
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	643	651	653	637	619	619	619
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	1,09	1,08	0,92	1,02	0,97	0,89	0,89
Dynamika (%)	4	X	99	85	111	95	92	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki			2014	2015	2016 (rok oceny)
1 na 2 tys.	min. 3	1 na 50 rodzin	Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna ba pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna liczba pracowników socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
			1	2	3
X	X		0	0	0
	X	X	2	0	1
Ogółem			0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza	2018 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	1 490 271	1 547 684	1 701 616	1 792 945	1 839 317	2 153 318	0
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	4 128 820	4 393 942	4 446 804	4 451 935	5 003 199	10 380 398	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	36	35	38	40	37	21	0
Dynamika (%)	4	X	97	109	105	93	57	0

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	1 343	1 360	1 229	1 188	1 076	1 079
liczba mieszkańców	2	22 654	22 543	22 543	22 463	22 369	22 237
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	59,28	60,33	54,52	52,89	48,10	48,52
Dynamika (%)	4	X	102	90	97	91	101

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	536	539	468	469	458	458
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	919	904	818	787	732	732
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale	3	58	60	57	60	63	63

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
korzystających ze świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	103	95	105	105	100

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	561	537	508	487	461	461
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	919	904	818	787	732	732
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	61	59	62	62	63	63
Dynamika (%)	4	X	97	105	100	102	100

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	417	417	362	358	322	322
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	919	904	818	787	732	732
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	45	46	44	45	44	44
Dynamika (%)	4	X	102	96	102	98	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Ubóstwo (%)	1	60	62	67	59	66	66
Bezrobocie (%)	2	59	60	67	61	59	59
Niepełnosprawność (%)	3	47	45	48	47	46	46
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	52	55	46	59	60	60
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	19	23	24	25	23	23
Alkoholizm (%)	6	11	12	16	12	12	12
Narkomania (%)	7	0	1	1	1	0	0

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	9	11	11	11	11	11
Przemoc w rodzinie (%)	9	3	8	11	12	13	13

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	24	18	18	10	14	14
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	615	620	560	553	544	544
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	4	3	3	2	3	3
Dynamika (%)	5	X	75	100	67	150	100

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	395	447	460	470	536	536
częstotliwość w miesiącach	2	10	11	10	10	10	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	234	343	358	384	343	341
częstotliwość w miesiącach	4	10	7	8	8	10	10

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	280	338	334	336	358	358
częstotliwość w miesiącach	2	6	7	7	7	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	281	342	338	338	368	368
częstotliwość w miesiącach	4	6	7	7	7	7	7
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	322	344	337	329	284	285
częstotliwość	6	3	3	4	3	4	4

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
w miesiącach							
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności w zł	7	211	244	278	301	283	283
częstotliwość w miesiącach	8	3	3	4	4	5	5
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	250	0	0	0	0	0
częstotliwość w miesiącach	10	4	0	0	0	0	0

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	1 160	1 132	1 244	1 176	1 099	1 099

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	14	10	50	53	77	77
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	2 508	2 750	3 845	4 075	4 357	4 216
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	1	0	1	1	2	2
Dynamika (%)	4	X	0	0	100	200	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	37	43	29	20	25	45
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	919	904	818	787	732	732
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	4	5	4	3	3	6
Dynamika (%)	4	X	125	80	75	100	200

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	20
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	814	859	820	723	684	684
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	3
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	43	12	9	8	51	0
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	5 620	4 914	4 589	4 398	3 825	4 270
Wartość wskaźnika $w1/(w1+w2) \times 100\%$ (%)	3	1	0	0	0	1	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	21	2	6	5	2	0
liczba decyzji odmownych	2	43	12	9	8	51	0
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	49	17	67	63	4	0
Dynamika (%)	4	X	35	394	94	6	0

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2012	2013	2014	2015	2016	2017 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	43	12	9	8	51	0
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	10 495 595	100	11 926 565	100	11 002 367	100	10 806 396	100	11 518 367	100	11 707 894	100	0	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	431 406	4	469 948	4	285 470	3	412 642	4	500 000	4	500 000	4	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	9 503 453	91	9 860 213	83	9 925 139	90	10 102 547	93	10 749 757	93	10 935 854	93	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	344 783	3	1 324 233	11	528 026	5	52 279	0	80 000	1	74 000	1	0	0

Wyszczególnienie	2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	215 953	2	272 171	2	263 732	2	238 928	2	188 610	2	198 040	2	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	10 495 595	100,00	11 926 565	100,00	11 002 367	100,00	10 806 396	100,00	11 518 367	100,00	11 707 894	100,00	0	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	23 865	0,23	17 248	0,14	18 777	0,17	33 796	0,31	64 000	0,56	75 000	0,64	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	407 541	3,88	452 700	3,80	266 693	2,42	378 846	3,51	436 000	3,79	425 000	3,63	0	0,00
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9 000	0,08	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	240 254	2,29	312 113	2,62	384 394	3,49	472 864	4,38	468 886	4,07	495 000	4,23	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	4 606	0,04	13 762	0,12	22 644	0,21	21 954	0,20	19 905	0,17	29 483	0,25	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	6 599	0,06	6 816	0,06	7 659	0,07	8 197	0,08	10 075	0,09	12 655	0,11	0	0,00
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	34 428	0,33	52 494	0,44	53 439	0,49	78 415	0,73	100 128	0,87	119 944	1,02	0	0,00
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	4 759 029	45,34	4 773 492	40,02	4 775 909	43,41	5 001 659	46,28	5 535 757	48,06	5 518 730	47,14	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	84 921	0,81	56 278	0,47	56 032	0,51	76 575	0,71	83 664	0,73	88 200	0,75	0	0,00
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	684 214	6,52	958 284	8,03	865 931	7,87	842 953	7,80	798 609	6,93	738 651	6,31	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	480 075	4,57	447 210	3,75	408 898	3,72	401 949	3,72	405 068	3,52	427 000	3,65	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	404 424	3,85	430 390	3,61	395 588	3,60	389 480	3,60	421 353	3,66	434 709	3,71	0	0,00
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 490 271	14,20	1 547 684	12,98	1 701 616	15,47	1 792 945	16,59	1 839 317	15,97	2 153 318	18,39	0	0,00
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	469 448	4,47	421 932	3,54	442 316	4,02	497 684	4,61	560 681	4,87	856 496	7,32	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	7 550	0,06	8 098	0,07	8 255	0,08	9 935	0,09	10 790	0,09	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	845 184	8,05	832 208	6,98	802 615	7,29	509 617	4,72	496 379	4,31	41 878	0,36	0	0,00
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	344 783	3,29	1 324 233	11,10	528 026	4,80	52 279	0,48	80 000	0,69	74 000	0,63	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	215 953	2,06	272 171	2,28	263 732	2,40	238 928	2,21	188 610	1,64	198 040	1,69	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki		4 128 820	100	4 393 942	100	4 446 804	100	4 451 935	100	5 003 199	100	10 380 398	100	0	100
851 - OCHRONA ZDROWIA		86 086	2	91 882	2	98 873	2	102 256	2	113 759	2	115 000	1	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA		3 890 787	94	4 111 480	94	4 158 737	94	4 155 749	93	4 700 830	94	10 067 358	97	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA		151 947	4	190 580	4	189 194	4	193 930	4	188 610	4	198 040	2	0	0

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
Ogółem wydatki	1	4 128 820	100,00	4 393 942	100,00	4 446 804	100,00	4 451 935	100,00	5 003 199	100,00	10 380 398	100,00	0	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	86 086	2,09	91 882	2,09	98 873	2,22	102 256	2,30	113 759	2,27	115 000	1,11	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	9 000	0,09	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	5	240 254	5,82	312 113	7,10	384 394	8,64	472 864	10,62	468 886	9,37	495 000	4,77	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	6	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85204 - Rodziny zastępcze	7	4 606	0,11	13 762	0,31	22 644	0,51	21 954	0,49	19 905	0,40	29 483	0,28	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	8	6 599	0,16	6 816	0,16	7 659	0,17	8 197	0,18	10 075	0,20	12 655	0,12	0	0,00
85206 - Wspieranie rodziny (m.in. asystenci rodziny i rodziny wspierające)	9	34 428	0,83	52 494	1,19	53 439	1,20	78 415	1,76	100 128	2,00	119 944	1,16	0	0,00
85212 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	10	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	325 079	6,50	5 518 730	53,16	0	0,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	11	34 247	0,83	35 905	0,82	33 010	0,74	32 815	0,74	62 295	1,25	88 200	0,85	0	0,00
85214 - Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	12	684 214	16,57	958 284	21,81	865 931	19,47	842 953	18,93	798 609	15,96	738 651	7,12	0	0,00
85215 - Dodatki mieszkaniowe	13	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	219 581	4,39	427 000	4,11	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	14	404 424	9,80	430 390	9,80	395 588	8,90	389 480	8,75	421 353	8,42	434 709	4,19	0	0,00
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	15	1 490 271	36,09	1 547 684	35,22	1 701 616	38,27	1 792 945	40,27	1 839 317	36,76	2 153 318	20,74	0	0,00
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	16	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17	469 448	11,37	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	18	0	0,00	7 550	0,17	8 098	0,18	8 255	0,19	9 935	0,20	10 790	0,10	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	19	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	20	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne, - program "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" - wkład własny gminy	21	522 296	12,65	746 482	16,99	686 358	15,43	507 871	11,41	425 667	8,51	29 878	0,29	0	0,00
85305 - Żłobki	22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85306 - Kluby dziecięce	23	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85307 - Dzienni opiekunowie	24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	26	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2012		2013		2014		2015		2016		2017 Potrzeby		2018 Potrzeby	
		Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*	Kwota	%*
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	28	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85415 - Pomoc materialna dla uczniów	29	151 947	3,68	190 580	4,34	189 194	4,25	193 930	4,36	188 610	3,77	198 040	1,91	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Analizując ocenę zasobów pomocy społecznej pod kątem istniejących problemów i potrzeb należy pamiętać, iż sukces w realizacji zadań w dużej mierze zależy od decyzji podejmowanych przez podmioty polityki społecznej usytuowane zarówno na szczeblu lokalnym, jak i ponadlokalnym. Mając na względzie analizę zasobów pomocy społecznej Gminy Miasto Lubartów przy planowaniu budżetu na kolejny rok na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej warto zwrócić uwagę na następujące kwestie:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin ubogich. Ubóstwo stanowi główne wyzwanie dla ośrodka pomocy społecznej z uwagi na największą liczbę klientów z tym problemem. Warunkuje to konieczność dokładnego rozeznania potrzeb najuboższych rodzin w Lubartowie i udzielenia im właściwej pomocy, a tym samym, zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych w budżecie miasta.
2. Wzrost nakładów na usługi opiekuńcze. Ciągły proces starzenia się społeczeństwa w Lubartowie implikuje konieczność zapewnienia opieki osobom starszym, które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Sukcesywnie w kolejnych latach zwiększa się liczba osób korzystających z usług opiekuńczych (2014 r. – 77 osób, 2015 r. – 80, 2016 r. – 94 osoby), zwłaszcza wśród osób najstarszych, wymagających stałej, wielogodzinnej opieki. Wiąże się to z corocznym wzrostem nakładów finansowych przeznaczonych na ten cel i konieczność zabezpieczenia ich w budżecie miasta.
3. Rozwój i wprowadzanie nowych form aktywizacji osób powyżej 60 roku życia. Z danych demograficznych wynika, że stale rośnie grupa mieszkańców Lubartowa, którzy ukończyli 60 rok życia. Konieczne staje się zaplanowanie różnorodnych form aktywizacji dla tych osób, zgodnych z ich zainteresowaniami.
4. Zapewnienie całodobowej opieki w domach pomocy społecznej. Analizując obszar potrzeb w zakresie pomocy osobom starszym i długotrwale chorym lub niepełnosprawnym, zauważa się stałą konieczność zabezpieczenia środków finansowych w budżecie miasta na pokrycie (w całości lub części) kosztów pobytu mieszkańców Lubartowa w domach pomocy społecznej, poza ich dotychczasowym miejscem zamieszkania. Od 2014 r. liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej, waha się od 18 do 20 osób. Koszty zapewnienia opieki w ww. formie stanowią znaczne, stałe i długotrwałe zobowiązanie dla budżetu miasta.
5. Rozwój poradnictwa specjalistycznego. Poradnictwo specjalistyczne w szczególności: psychologiczne i rodzinne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubartowie ww. poradnictwo funkcjonuje w ramach Zespołu Poradnictwa Specjalistycznego i opiera się głównie na wsparciu rodzinnym i psychologicznym. Istnieje duże zapotrzebowanie na poradnictwo prawne, które obecnie jest świadczone tylko osobom doznającym przemocy w rodzinie i poszerzenia jego dotychczasowego zakresu o porady prawne świadczone wszystkim klientom ops, wymagającym takiego wsparcia.
6. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy. Formularz oceny zasobów pomocy społecznej nie uwzględnia działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny, który w Lubartowie funkcjonuje od 2011 r. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy między innymi weryfikacja

procedury Niebieskie Karty i tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W Lubartowie odnotowuje się stały wzrost ilości zakładanych Niebieskich Kart (2014 r. - 61; 2015 r. - 68; 2016 r. - 71), co może świadczyć o większej świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie. W związku z tym należy zabezpieczyć stosowne środki na działania na rzecz przeciwdziałania przemocy, w tym obsługi procedury Niebieskie Karty.

Analiza danych zawartych w ocenie pozwala stwierdzić, że stopień realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, należy uznać za dobry. Nie oznacza to jednak niedostrzegania ogromu potrzeb społecznych, w tym, kwestii ubóstwa, zatrudnienia czy problemów zdrowotnych mieszkańców, które pozostają w ścisłym związku z sytuacją finansową, a co za tym idzie z poziomem życia. Zależność tę wyraźnie widać analizując osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

Skala istniejących problemów społecznych ukazuje potrzebę znacznych nakładów i środków na realizację zadań w obszarze pomocy społecznej, dalszy rozwój działań na rzecz integracji społecznej i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym oraz rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych marginalizacją.